

Mursut, aallot ja eettisen kanssaelon suuntaviivat

Hiljattain julkaistussa vuoden 2025 *Nuorisobarometrissa* (Laine & Happonen 2026) käy kylmäävällä tavalla esiin, miten nuorten epävarmuuden ja turvattomuuden kokemukset ovat kasvaneet. Tämän lisäksi jo edellisvuoden barometrissa esiin tullut lasku toiveikkuudessa nuorten omaa tulevaisuutta kohtaan on laajentunut koskemaan myös koko maailman tulevaisuutta. Tulevaisuususkon romahtamiseen tarttuminen on viimeistään nyt ensisijaisen tärkeää. Se on otettava vakavasti. *Nuorisotutkimus*-lehden toimitus allekirjoittaaakin valtion nuorisoneuvosten vetoamuksen siitä, että nuoria koskevat perusasiat on saatava kiireellisesti kuntoon ja kaikki tarvittava työ on tehtävä sen eteen. Nuorten hyvinvointi sekä pahoinvoinnin ja turvattomuuden taklaaminen on nostettava keskiöön kaikessa päätöksenteossa. Se on aikuisten kollektiivinen, eettinen vastuu.

Tässä numerossa julkaistavissa artikkeleissa keskustellaan nuorten monilajisista kohtaamisista ja niihin liittyvistä tunteista, ruohonjuuritasolla toimivista nuorten itse perustamista 4H-yrityksistä sekä kokemuksista maantieteen opiskeluista. Jokaisessa artikkelissa tulee jollakin tavoin esille eettisyyden, mutta myös toiveikkuuden teema nuorten elämää eteenpäin vievänä voimana. Pienten omien juttujen tekeminen, kohdatuksi tuleminen ja mieluisan opiskelupaikan tavoittaminen voivat luoda jatkumoa ja toivon tuntua elämään.

Kristiina Korjonen-Kuusipuron ja **Anna-Kaisa Kuusiston** artikkelissa tarkastellaan nuorten yliopisto-opiskelijoiden lajien välisiin suhteisiin liittyviä tunteita, affekteja ja niiden moniulotteisia kulttuurisia merkityksiä paljon mediahuomiotaikin keränneen Haminan mursu-tapauksen ja siihen kytketyn pedagogisen työpajakokeilun äärellä. Artikkelissa tuodaan kiinnostavasti esiin, että työpaja tarjosi konkreettisen tilan ja ajan tunteiden ja niiden kulttuuristen merkitysten tarkasteluun, jollaiseen ei yliopisto-opinnoissa tavallisesti ole riittävästi aikaa. Kuten kirjoittajat toteavat, käsillä olevien monikriisien ajassa nuorten moninaisia elinympäristöä koskevia tunteita ja niiden herättämiä eettisiä jännitteitä tulisi käsitellä enemmän, ja tällainen yhdessä keskustellen ja tunteita kokien mahdollistettu työpajatyöskentely voi tarjota herätteitä eettiseen kanssaelämiseen.

Anu Raappanan ja **Kati Peltosen** artikkeli käsittelee nuorten eettistä kompetenssia osana 4H-yritystoimintaa analysoiden, miten nuoret yrittäjät sanoittavat omaa eettistä kompetenssiaan ja sen kehittymistä. Kirjoittajien mukaan eettisen kompetenssin kehittymisellä on lapsen ja nuoren elämässä useita vaikutuksia, kuten vastuullisuuden oppiminen ja empatiakyvykkyyden kehittyminen. Artikkelit tuo kiinnostavia uusia näkökulmia nuorisotutkimuksen kentälle osoittaen, miten nuoret asemoituvat osaksi arjen ympäristöjään omaehtoisessa yritystoiminnassa muotoutuvan eettisen osaamisensa avulla.

Christina Ruth ja **Noora Pyyry** tarkastelevat artikkelissaan maantieteen yliopisto-opiskelijoiden kokemuksia maantieteen lukio-opetuksen suhteesta sekä ylioppilaskokeeseen että oppiaineen opiskeluun yliopistossa uudistetun opiskelijavalintasysteemin kehityksessä. Kirjoittajat lähestyvät aihetta maantieteen opiskelijoiden parissa toteutetun kysely- ja ryhmäkeskusteluaineiston avulla. Tuloksina artikkelissa esitetään, että nuorten opiskelijoiden näkemysten mukaan maantiedettä opiskellaan lukiossa yleissivistyksen näkökulmasta liian

vähän, ja osallistujat kantoivat huolta lukion yleissivistävästä roolista yhteiskunnassa. Osallistujat pitivät myös tärkeänä, että väyliä yliopisto-opintoihin olisi jatkossakin useita – etenkin stressin ja paineiden kokemusten vähentämiseksi.

Numerossa julkaistaan myös **Sari Paihosen** ja **Maija Korpisaaren** katsaus TukiHelmi-hankkeessa kehitetyn toimintamallin vaikuttavuudesta kiusaamisväkivaltakokemusten käsittelyssä. Toimintaan osallistuneet, kiusaamisväkivaltaa kokeneet henkilöt kokivat jälkihoidon hyödylliseksi itselleen ja näkivät sen tarjoamisen tarpeellisena myös muille kiusaamista kokeneille.

Mikko Piispa tarkastelee katsauksessaan nuorten surffaajien käsityksiä hyvästä elämästä hyödyntäen tulkinnoissaan nuorisotutkimukselle tuttua Erik Allardtin hyvinvoinnin kolmijakoa sekä sen pohjalta laajennettua Tuuli Hirvilammin ja Tuula Helneen nelijakoa (Allardt; Hirvilammi & Helne). Katsauksessa todetaan, että surffaajien hyvän elämän ihanne voi valtavirran tarkastelukulman mukaan näyttäytyä itsekkäänä, hedonistisena tai elämyksellisenä. Surffaajille hyvä elämä näyttäisi kuitenkin olevan ennen kaikkea kokonaisvaltaista, kehollista uppoutumista oman jutun tekemiseen – usein myös normeja vasten. Liikkuva elämäntapa pitää sisällään esimerkiksi surffaukselle ominaislaatuisen kehollisen kokemuksen ja suhteen veden kanssa; aaltojen perässä ja aalloilla matkaten.

Numerossa julkaistaan myös kolme väitösidektiota. **Fii Söderholmin** lektio käsittelee koulu-uupumuksen ennaltaehkäisyä ja kouluun kiinnittymisen tukemista, **Anna Pakarisen** lektio resilienssin poetiikkaa Cheekin rap-runouden kautta ja **Marika Kettusen** lektio nuorten koulutuspolkuja ja erityisesti siirtymävaihetta peruskoulusta toisen asteen koulutukseen.

Päätoimittajat

Anna-Maija Niemi ja **Anne-Mari Souto**

Lähteet

Allardt, Erik (1975) *Att ha, att älska, att vara: om välfärd i Norden*. Argos.

Hirvilammi, Tuuli & Helne, Tuula (2014) Changing Paradigms: A Sketch for Sustainable Wellbeing and Ecosocial Policy. *Sustainability* 6 (4), 2160–2175. <https://doi.org/10.3390/su6042160>

Laine, Sofia & Happonen, Konsta (2026) *Ihan paineissa. Nuorisobarometri 2025*. Nuorisotutkimusseura & valtion nuorisoneuvosto.